

ПРАВА НА ВОЛЮ

№9 (214)
2007

Праваабарончы бюлетең

Розум павінен перамагчы

Звыш 40 праваабарончых арганізацыяў з розных краінаў съвету заклікалі Генеральную асамблею ААН адхіліць кандыдатуру Беларусі, якая прэтэндуе на месца ў Радзе ААН па пытаннях правоў чалавека. У звароце праваабаронцаў адзначаецца, што шматлікія парушэнні правоў чалавека, дапушчаныя беларускімі ўладамі, робяць "абсалютна непрымальнім" узел Беларусі ў працы праваабарончага ведомства ААН. Арганізацыя "Human Rights Watch" назвала пазіцыю афіцыйнага Менску ў пытаныні захаваньня правоў чалавека "жахлівай і бессаромнай".

Праваабарончыя арганізацыі UN Watch і Freedom House заявілі, што чатыры з 15 кандыдатаў на 14 месца ў Радзе ААН па правах чалавека – Ангола, Беларусь, Егіпет і Катар – ня вартыя ўключэння ў гэту структуру, бо самі зьяўляюцца аўтарытарнымі рэжымамі, якія падаўляюць чалавечыя свабоды. Паводле меркаваньня праваабаронцаў, уключэнне гэтых краінаў у склад Рады "кідае цень" на разумнасць існаваньня арганізацыі.

Як гаворыцца ў сумеснай заяве UN Watch і Freedom House, усяго толькі чатыры краіны з 15-ці прэтэндэнтаў дастойныя месца ў Радзе – Данія, Італія, Нідерланды і Славенія. Присутнасць у ёй яшчэ сямі краінаў – Балівіі, Індыі, Інданезіі, Мадагаскару, Нікарагуа, Філіпінаў і Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі – "сумнеўная".

Нагадаем, Рада ААН па правах чалавека замяніла летась Камісію ААН па правах чалавека па прапанове тагачаснага Генеральнага сакратара ААН Коfi Ана-на.

У касьцёле ня быць казіно...

Горшыя савецкія часы, калі храмы ператвараліся ў стайні і склады, на Беларусі вяртаюцца... Праўда, гэта ня тычыцца пакуль храмаў "самай правільнай" – пра-васлаўнай канфесіі. Касьцёл святога Язэпа і кляштар бернардынцаў, менскія гарадзкія ўлады надумалі перабудаваць... у казіно. А таму ў Менску вернікі і моладзь працягваюць акцыі ў абарону храму. У траўні пратэстуючыя зьбіраліся каля касьцёлу, а таксама каля палацу спорту і каля прыпынку «Няміга» амаль кожны дзень. Яны распаўсюджвалі ўлёткі, дэмансіравалі мінакам праекты "рэканструкцыі" будынкаў МУС, Менгардыканкаму і Белсаўпрофу, якую арганізатары акцыі пропануюць зрабіць замест зьдзеку над старажытным касьцёлам.

А грамадзяне – пачакаюць за кратамі...

Канстытуцыйны суд краіны ўхіліўся ад ацэнкі некаторых пунктаў новага Працэсуальна-выканаўчага кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях, якія супярэчаць Канстытуцыі Беларусі

З Сакратарыяту Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь на адрес праваабаронцы Алесь Бяляцкага прыйшоў адказ на заяву групы праваабаронцаў аб неадпаведнасці некаторых артыкулаў новага Працэсуальна-выканаўчага кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях (ПВКАП) Канстытуцыі краіны.

Нагадаем перадгісторыю справы. 13 сакавіка праваабаронцы Алесь Бяляцкі, Валянцін Стэфановіч, Уладзімір Лабковіч, Тацяна Рэвякі і Ірына Тоўсыцкі зьевярнуліся ў Канстытуцыйны суд Рэспублікі Беларусь у суязі з тым, што некаторыя артыкулы новага Працэсуальна-выканаўчага кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях (ПВКАП), які ўступіў у дзеяньне 1 сакавіка, супярэчаць артыкулу 26 Канстытуцыі Беларусі.

Так, у адпаведнасці з гэтым артыкулам Канстытуцыі, ніхто ня можа быць прызнаным вінаватым у злачынстве, калі яго віна ня будзе даказаная ў прадугледжаным законам парадку і ўстаноўленая ўступіўшым у законную сілу прысудам суда.

У адпаведнасці з арт. 11.12. ПВ-

КАП Рэспублікі Беларусь пастанова аб накладанні адміністрацыйнага спагнанья ўступае ў законную сілу па сканчэнні тэрміну на абскардванье, калі яно не было абскарджанае ў парадку, які ўстаноўлены кодэксам.

У адпаведнасці з п.1 арт.12.4. ПВКАП скарга на пастанову аб прыцягненіі да адміністрацыйнага арышту ці дэпартыцы можа быць пададзеная на працыягу пяці сутак.

У той жа час, пункт 2 арт.11.12. ПВКАП Рэспублікі Беларусь прадугледжвае, што пастанова аб накладанні адміністрацыйнага спагнанья ў выглядзе адміністрацыйнага арышту ці дэпартыцы прыводзіцца ў выкананьне неадкладна. Такім чынам, насуперак Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь згодна з ПВКАП пастанова об прыцягненіі да адпаведнасці ў выглядзе адміністрацыйнага арышту ці дэпартыцы выконваецца да ўступлення ў законную сілу пастановы суда. У выніку, асаба можа адбываць пакаранье, але ня быць прызнанай у законным парадку вінаватай ва ўчыненіі правапарушэння.

Адказ першага намесніка начальніка сакратарыяту Канстытуцыйнага суда Г. Змачынскай каментуе праваабаронца Уладзімір Лабковіч: "На жаль, у чарговы раз Канстытуцыйны суд ухіліўся ад разгляду справы па сутнасці і вынясеныя заключэннія аб канстытуцыйнасці ўказаных у нашай заяве артыкулаў, спаслаўшыся на тое, што спречныя моманты могуць быць разгледжаныя толькі ў выпадку звароту да Канстытуцыйнага суда такіх ініцыятараў, як Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, Вярхоўны Суд, Савет Міністраў і гэтак далей. Зъдзіўляе, што ў сваім тлумачэнні Канстытуцыйны суд звузіў дзеяньне артыкулу 26 Канстытуцыі краіны толькі да ўзору юрыдyczных злачынстваў. Такім чынам, Канстытуцыйны суд не абараняе права грамадзянаў, якія абвінавачваюцца ў адміністрацыйных правапарушэннях. З горыччу даводзіцца канстатаваць, што Канстытуцыйны суд у Рэспубліцы Беларусь не выконвае тых функцыяў, якія абавязаны выконваць у сапраўды прававой дзяржаве".

...Вяртаньне да савецкага таталітарызму

Заява Праваабарончага цэнтра "Вясна"

8 траўня судзьдзя Савецкага раёну г. Менску Аніскевіч А.Г. пастановіў прызнаць крымінальную справу па абвінавачаньні Зымітра Хведарука, Алега Корбана, Аляксея Янушэўскага, Барыса Гарэцкага, Насты Палажанкі да разгляду ў судзе Савецкага раёну г. Менску на 30 траўня. Усе пяцёра маладых людзей абвінавачваюцца паводле арт. 193.1 КК Рэспублікі Беларусь (арганізацыя дзеяниясці рэлігійнай, грамадзкай арганізацыі, фонду, якія не прышли дзяржаўнай рэгістрацыі, ці ўдзел у ёй). Згодна з гэтым артыкулам ім пагражае пазбаўленне волі на тэрмін да двух гадоў.

Праваабарончы цэнтр "Вясна" лічыць, што перасльед Зымітра Хведарука, Алега Корбана, Аляксея Янушэўскага, Барыса Гарэцкага, Насты Палажанкі мае выключна палітычны характар і звязаны з іх грамадзка-палітычнай дзеянасцю.

Праваабарончы цэнтр "Вясна"

У датэрміновым вызваленьні – адмовілі

Камісія Гомельскай жаночай калоніі двойчы вывучала характеристыку праваабаронцы Кацярыны Садоўской і пастановіла, што "зъявленая ня стала на шлях выпраўлення", таму ў датэрміновым вызваленьні — адмоўлена.

"У жонкі няма дысцыплінарных спагнаньняў. Але сябрам турэмнай камісіі не спадабаліся яе адказы на некаторыя пытанні, якія яны задавалі Кацярыне. Прыкладам, яе спыталі, хто ў Беларусі самы разумны? А яна нікога не назвала, хаця яе ўгаворвалі толькі вымавіць імя гэтага чалавека", — паведаміў муж праваабаронцы Казімір Садоўскі.

Дзяжурны Гомельскай жаночай калоніі ніяк не пракаментаў звестак пра Кацярыну Садоўскую і адмовіўся паведаміць нумар тэлефону начальніцы калоніі Святланы Похадавай.

Нагадаем, што праваабаронца Кацярына Садоўская асуджаная на 2 гады пазбаўлення волі паводле абвінавачаньня ў паклёпе на ўладу.

Паводле

Радыё Свабода.

Без віны вінаватыя

Грамадзкае аб'яднанье "Беларускі літаратурны фонд" – чарговая ахвяра рэжыму

2 траўня кіраўніцтва грамадзкага аб'яднаньня "Беларускі літаратурны фонд" атрымала афіцыйны ліст з Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь. Гэтым разам ня праста дзяжурную цыдулку, а пазоў у вышэйшы суд краіны на судовое разьбіральніцтва грамадзянскай справы па зыску Міністэрства юстыцыі Беларусі аб ліквідацыі "Беллітфонду". Разьбіральніцтва па іроніі лёсу было прызначанае на сусветны дзень свабоды прэсы, 3 красавіка, на 14-30.

Лаканічны зьмест ліста ўстрывожыў і ўсхвалявяў многіх літфордаўцаў, ды і прости літаратораў: за што? І чаму такім съпехам? Унікальная сітуацыя, нават у беларускім правасуддзі, назваў такі нерэальнна кароткі тэрмін старшыня Саюзу беларускіх пісьменнікаў Але́с Пашкевіч. І сапрауды, як можна падрыхтавацца належным чынам да разгляду судовай справы за дзень, дамовіца з адвакатамі, калі толькі зыскавая заява складзеная на шасьці старонках?

Між тым просты аналіз падзеяў апошняга часу съведчыць пра тое, што адбываецца містанакіраваны працэс татальнага зынішчэння свабоднай творчай думкі на Беларусі, разъяднанья творчых саюзаў, ліквідацыя іх матэрыяльнай базы. Перш чым паспрабаваць адказаць на пытаньне: "Каму гэта выгадна?"

Валянцін СТЭФАНОВІЧ: "Тэндэнцыі застаюцца нязменнымі"

Міністэрства юстыцыі разгледзеў матэрыялы адносна дзяржаўнай рэгістрацыі маладзёжнага грамадзкага аб'яднаньня "Маладыя сацыял-дэмакраты – Маладая Грамада" і прыняў рашэнне: "Адмовіцы!". У афіцыйнай паперы, якую аб'яднанне атрымала з Міністэрства юстыцыі, гаворыцца, што статут ствараемага грамадзкага аб'яднаньня не адговарыа патрабаваным часткі трэцяй дзяяўтага артыкулу закону "Аб грамадзкіх аб'яднаннях".

На думку Міністэрства юстыцыі, у прадстаўленым статуте моладзевага грамадзкага аб'яднаньня адсутнічала норма, якая прадугледжвае перыядичнасць склікання кантрольна-рэзвізійнага органу і кантрольна-рэзвізійных органаў арганізацыйных структур грамадзкага аб'яднаньня. Безумоўна, такую дробязь, пры жаданні, можна было выпраўіць у рабочым парадку, але гэты варыянт, пэўна, ня змог бы задаволіць Міністру, таму часу для выпраўлення Статуту прадастаўлена не было.

Акрамя гэтага, як вынікае з ліста міністэрства, ініцыятары стварэння грамадзкага аб'яднання парушылі артыкул 13 Закону "Аб грамадзкіх аб'яднаннях" і не прадстаўлі спіс сяброў кантрольна-рэзвізійнага органу, які прадугледжвае прозывішча, імя, імя па бацьку, дату нараджэння, грамадзянства, адреса стага месца жыхарства, а таксама іх месца вучобы (працы) і нумар працоўнага тэлефону. Такім чынам, Міністру адмовіў у дзяржаўнай рэгістрацыі грамадзкаму аб'яднанню "Маладыя сацыял-дэмакраты – Маладая Грамада" і яго сімвалікі. Адказ падпісаў начальнік Упраўлення грамадзкіх аб'яднанняў Міністэрства А. Сыліжускі.

Адмову Міністэрства юстыцыі каментуе праваабаронца Валянцін Стэфановіч: "Тэндэнцыі застаюцца нязменнымі. Улады не жадаюць рэгістрацаць грамадзкія аб'яднанні. Нават наадварот, ліквідуюць, як гэта сталася з "Беларускім літаратурным фондам". Сітуацыя не змянілася нават пасля скасавання Дзяржаўнай камісіі па рэгістрацыі (перарэгістрацыі) грамадзкіх аб'яднанняў, чым так любяць "казыраць" як станоўчым фактам нашыя афіцыйныя прадстаўнікі на самітах АБСЕ і іншых міжнародных форумах. Улады Беларусі працягваюць парушаць і аміяжоўваць права грамадзянай краіны на свабоду аб'яднанняў. Усё гэта робіцца на фоне татальнага крымінальнага пераследу актыўістаў грамадзянскай супольнасці за прыналежнасць да незарэгістраваных арганізацій".

вернемся да зыскавай заявы Міністру.

Як стала вядома ПІЦ "Вясна", усе прэтэнзіі Міністэрства юстыцыі зводзяцца да шасьці асноўных пунктаў, сярод якіх палова – неістотныя, або, як кажуць, "прыцягнутыя за вушы" падставы, якія і фактамі парушэння цяжка назваць. Так, Міністру яшчэ ў 2003 годзе накіраваў Літфонду ліст з прапановай унесці эмблему арганізацыі ў Дзяржаўны геральдычны реґістр. Аднак зацьверджанай ажно ў 1999 годзе эмблемай грамадзкае аб'яднанье на дату атрыманьня ліста не карысталася ўвогуле. Прычым, згодна з існуючым заканадаўствам, эмблема – гэта не абязвязковы атрыбут арганізацыі. Аднак Міністру, хаты і са спазненнем на трох гады(!), адзягаваў 20.01. 2006 году пісьмовым папярэджаньнем. Меней чым праз месяц Беллітфонд атрымаў яшчэ адно папярэджанье. На гэты раз за тое, што на адным са сходаў пры галасаванні па парадку дня былі ўлічаныя галасы сяброў арганізацыі, якія не змаглі трапіць на сход, але сваім даверанасцямі ўпаўнаважылі іншых члену "Беллітфонду" галасаваць ад іх імя.

Далей у зыскавай заяве пачынаецца сапрауднае віртуознае кручкаворства. Мяркуйце самі. Ужо сёлета, 24 красавіка, у Міністру паступае заява "ад значнай колькасці асобаў" (бачыце, сёньня ёсьць і такая пар-

ты!), у якой съцвярджаецца, што на зыезд, які адбываўся 9 сінегля 2005 году нібыта не запрасілі больш за сто сяброў аб'яднаньня. Ліст у Міністру ад імя гэтай сотні падпісалі 28 чалавек. Чаму так тэрмінова ўзгадалася залеташняя крыўда і ці была яна? Ды вельмі праста. Свой зыск у Вярхоўнага суда Міністру падпісаў менавіта 24 красавіка, але, верагодна, зыску бракавала салідных "заяваў", вось і прыбеглі да аўральнага збору подпісаў. Неабходна яшчэ нагадаць, што 20 сінегля быў створаны новы пісьменніцкі саюз і на той час (9 сінегля) ну анік не магло кіраўніцтва "Беллітфонду" ведаць, хто з літаратораў перасядзе праз дзесяць дзён у "бронецягнік" Чаргінца, каб наўмысна іх не запрасіць. Урэшце рэшт дастаткова парадаць сыпісы ўдзельнікаў зыезду і тae сотні, што маецца ў Міністру, каб пераканацца ў тым, што нехта хібіць душой. Бо ў цяперашнія сотні ёсьць людзі, якія прысутнічалі на зыездзе, пра што съведчаць іх асабістыя подпісы, пастаўленыя пры атрыманні мандатаў. Акрамя таго, інфармацыя аб правядзены зыезду была даступная і разъмяшчалася ў сродках масавай інфармацыі.

Яшчэ адзін з пунктаў Міністэрства юстыцыі зыску многае расстаўляе на свае месцы: кручкаворам не хапае часу для абгрунтаваньня прававых прэтэнзій і съпехам, каб загнаць у кут кіраўніцтва "БЛФ," яны самі робяць памылкі. 23 красавіка ў 12-30 "Беллітфонд" па факсу атрымлівае ліст №06-12/639 Міністру аб прадстаўленні спіслі сяброў фонду з датамі іх уступлення ў гэтую грамадзкую арганізацыю. Звесцікі павінны быць перададзены да 16-00. Аднак, каб скласці такі спіс, неабходны час для перагляду больш за 500 асабовых справаў сяброў "БЛФ". Пра гэта і паведамілі ў адказ Міністэрству юстыцыі. Цікава, што на міністэрскім бланку, атрыманым па факсу 23.04 стаіць дата 24 красавіка. Вось такая нестыкоўка.

Нарэшце дабіраемся да самага галоўнага, да "учынення арганізацыі новых грубых парушэнняў заканадаўства", якія тычацца ўтрымання санаторию-прафілакторыю пісьменнікаў "Іслач", валтузьня вакол якога цыгнецца ня першы год. Ці ня тут скаваны сабака? "БЛФ" абвінавачваюць у tym, што карпусы санаторыя знаходзяцца ў аварычным стане, частка абсталявання дэмантаўана, на тэрыторыі маюнца звалкі металалому, будаўнічага і бытавога съмецьця. Гэтыя парушэнні ўстаноўленыя Камісіяй Валожынскага райвыканкаму 10 красавіка гэтага году. Але, як паведамілі ў "Беллітфондзе", нядаўна

(Працяг на стр. 7)

Адвакат новы, праблемы ўсё тыя ж...

З траўня палітвязнія Аляксандра Казуліна наведаў у калоніі яго новы адвакат Зыміцер Гарачка. Паводле звестак, якімі ён падзяліўся з дачкой палітыка Юліяй, Аляксандра Казулін па-ранейшаму мае праблемы са здароўем.

“Ён сказаў, што выглядае тата нармальна, але сам кажа, што яшчэ адчувае сябе слабым. Прыкладам, яму цяжка падцягнуцца на турніку. Аднаўленыне пасъля галадоўкі працягваецца. Яшчэ ён сказаў, што пасъля таго, як яго наведалі амбасадары, стаўленыне адміністрацыі да яго зьмянілася — рэжым стаў больш жорсткім”, — паведаміла прэс-служба Хартыі’97 Юлія Казуліна.

У зьняволеніі Аляксандра Казуліна ужо болей за 13 месяцаў. Днямі ў Вярхоўным Судзе начальнік разгляд нагляднай скаргі палітыка на прысуд Маскоўскага раённага

суда, паводле якога экс-кандыдата на пасаду прэзідэнта асуздзіл да пяці з паловай гадоў.

Для гэтага справу Аляксандра Казуліна адмысловы прывезлы з Маскоўскага райсуда ў Вярхоўны Суд.

Былы адвакат Казуліна Ігар Рынкевіч бачыць у гэтым добрую прыкмету. “Вярхоўны Суд мае права запатрабаваць справу, але не абвязаны. Прынамсі гэта азначае, што скарга будзе разгледжаная дасканала”, — кажа Ігар Рынкевіч.

Нядайна Ігар Рынкевіч быў звольнены з калегі адвакатаў “на асабістым жаданні” і склаў пайнамоцты юрыдычнага абаронцы Аляксандра Казуліна.

Цяпер палітыка абараняе адвакат Зыміцер Гарачка. Улетку мінулага году Зыміцер Гарачка ўжо бараніў Аляксандра Казуліна ў судзе.

Былы адвакат Ігар Рынкевіч

Нядайні палітвязень Сяргей Скрабец у пікете “Свабоду Казуліну”

так ацэньвае прафесійныя якасці свайго калегі: “Ён сталы, дасьведчаны юрыст. За плячыма ў яго, наколькі я памятаю, акрамя адвакацкага, таксама досьвед працы судзьдзей”.

Тым часам прокуратура Менску адмовілася разглядаць скаргі аб зьбіцці Аляксандра Казуліна 2 сакавіка 2006 году ў фае Палацу чыгуначнікаў, дзе праходзіла рэгістрацыя дэлегатаў Усебеларускага сходу. Аляксандра Казулін, як кандыдат у прэзідэнты, у той дзень спрабаваў зарэгістравацца на сход, што праводзіў Лукашэнка, але быў затрыманы і зьбіты.

Аляксандар Казулін... адаптаваўся да турмы

У Віцебскай калоніі перакананыя, што Казулін адаптаваўся да турмы. “За апошнія два месяцы ў Казуліна не было спагнанняў за парушэныне рэжыму”, — заявіў начальнік калоніі спадар Прымак. Паводле яго словаў, у вязнія “скончыўся перыяд адаптациі ў папраўчай установе”. Начальнік калоніі паведаміў, што Казулін “паводзіць сябе дысцыплінавана, спакойна, рэгулярна ходзіць на працу, у вольны час удзельнічае ў футбольных матчах паміж вязнямі, гуляе ў настольны тэніс”.

Акрамя таго спадар Прымак сказаў, што пасъля працяглай галадоўкі Казулін дагэтуль знаходзіцца на дыетычным харчаванні, — паведаміла Радыё Свабода.

Съвет павінен прыслушацца

Родныя беларускіх палітвязніяў выступілі з лістом-зваротам да міжнароднае грамадзкасці з заклікам не дазволіць далучэнню Беларусі да Савету па правах чалавека. Пра гэта паведаміла прэс-служба Аляксандра Казуліна.

У лісьце зазначаецца, што ў нашай краіне няма судовай сістэмы, усе органы судовай улады кантрлююцца выкананчай уладай. Усе родныя тых, хто падпісаў зварот, былі пазбаўленыя права на справядлівія судовыя незалежныя працэсы і былі пакараныя па палітычных матывах. Большасць судоў над імі прайшлі ў закрытым для грамадзкасці рэжыме.

Родныя палітвязніяў лічаць, што цяперашні стан з правамі чалавека ў Беларусі робіць немагчымым удзел прадстаўнікоў дзяржавы ў якасці сяброў Савету пра правах чалавека ААН і заклікаюць міжнародную грамадзкасць устрымыцца ад далучэння нашай краіны да гэтага Савету да таго часу, пакуль беларускі ўрад ня будзе рэальнай на прытымлівачца прынцыпам Усеагульной дэкларацыі правоў чалавека.

1 траўня на менскую плошчу Бангалор прыйшло прыкладна паўтары тысячы ўдзельнікаў “маёўкі” апазіцыі. Людзі сабраліся ля эстрады, да якой прыміцаўшы плакат з надпісам “1 траўня – дзень салідарнасці працоўных”. Лідэры шэршу партыяў, а таксама прафсаюзных рухаў Беларусі выступілі з заклікамі вызваліць палітвязніяў і адмініці канктрную сістэму. Індывидуальная прадпрымалінікі выступілі супраць указу прэзідэнта №760, якія забараняе выкарыстаньне наёмнай працы. Заявы палітыкаў чаргаваліся з выступамі музыкаў ды іншых вядомых артыстаў і паэтаў.

Цікава, што на маёўцы мірна сумяшчаліся самыя розныя лозунгі і сцягі: сцягі Еўрасаюзу і анархісцкія, расьцягнікі са словамі “Свабоду Казуліну!”...

Малады Фронт не спыніць!

Прадстаўнікі беларускай інтэлігенцыі – пісьменнікі, паэты, гісторыкі і літаратуразнаўцы, а таксама лідэры ўсіх палітычных партый ў зьявіліся да грамадзкасці з заклікам 30 траўня ў 14 гадзінаў прыйсьці ў Савецкі суд на Лагойскі тракт, 3 і падтрымаць актыўістаў Маладога Фронту падчас палітычнай расправы над маладзёнемі.

Рэжым, усталіваны ў Беларусі, працягвае жорстка перасльедаваць беларусаў, якія хочуць жыць у вольнай, дэмакратычнай, незалежнай краіне. Пасля леташніх падзеяў, калі дзясяткі тысячаў грамадзянай, пераважна маладых, выйшлі бараніце свабоду, прафту і справядлівасць на плошчу Каліноўскага, асноўны ўдар рэпрэсіяў уладная машына скіравала супраць беларускай моладзі. Ня маючы ў чым абвінаваціць удзельнікаў негвалтоўнага супраціву, КДБ увёў у крымінальны кодэкс антыканстытуцыйны артыкул 193 – “удзел у дзеяніасці незарэгістраванай арганізацыі”. Як у 1937-ым сталінскія каты судзілі па “справе нацдэмаў” беларускіх паэтав і пісьменнікаў, а праз дзесяцігодзінне – маладых змагароў па “справе Саюзу Беларускіх патрыётаў”, так і цяпер, у 2007-м, ідэйныя нашчадкі НКВД-ОГПУ рыхтуюць расправу над сябрамі Маладога Фронту.

Адразу пасля вясновых падзеяў 2006 г. рэжым распачаў крымінальную справу супраць Маладога Фронту: дапты ахапілі больш за 100 актыўістаў па ўсёй краіне. У адказ на гэта 80 маладафронтайцаў правялі эстафетную галадоўку пратэсту.

Летасць 15 верасьня быў кінуты за краты лідэр Маладога Фронту Зыміцер Дашкевіч, які атрымаў паводле “193 артыкулу” пайтара гады турмы. Праз месяц схапілі й абвінавацілі ў забойствах, згвалтаванні і тэрарызме ягонага намесніка Паўла Красоўскага. Больш за год адбывае “хімію” засуджаны за палітычныя графіцы адзін з лідэраў Маладога Фронту Артур Фінькевіч. 4 лютага гэтага году 30 кіраўнікоў Маладога Фронту былі затрыманы ў Менску, пяцёра з іх – Зыміцер Хведарук, Барыс Гарэцкі, Аляксей Янушэўскі, Алег Корбан і Наста Палажанка – цяпер перабінавачваюцца паводле таго ж драконаўскага 193-га артыкулу.

Зараз жа чакае суда маладзёзы актыўіст Дзяніс Дзянісаў, беспадстайна абвінавачаны ў “арганізацыі беспарадкаў”. Крысьціну Шацікаву, якая на знак салідарнасці долучылася да Маладога Фронту, невядомыя прымусова завезлы ў вар’ятню.

Але, нягледзячы на гэта, Малады Фронт працягвае змаганье за Беларусь. Тысячи маладых беларусаў

Міліцыянты здымаюць расыяцяжку “Свабоду палітвязням!” 15 траўня ў Менску.

выйшлі на сталічныя вуліцы ў Дзень Волі 25 сакавіка. Маладафронтайцы поўныя рашучасці і далей дзейнічаюць адкрыта й абвінчаюць: МАЛАДЫ ФРОНТ НЕ СПЫНІЦЬ!

Рэпрэсіі супраць Маладога Фронту пераканаўчы даводзяць – рэжым панічна баіцца волі й веры беларускай моладзі. Мы ведаєм, што Малады Фронт грунтует сваю дзейнасць на беларускім патрыятызме і хрысьціянскіх прынцыпах, і падтрымліваем маладафронтайцаў у іхнім змаганні за дэмакратыю і адраджэнне.

Мы заклікаем ўсіх беларусаў 30 траўня ў 14:00 прыйсьці на суд над маладафронтайцамі Зымітром Хведаруком, Барысам Гарэцкім, Аляксеем Янушэўскім, Алегам Корбанам і Настай Палажанкай, каб выказаць ім рашучую салідарнасць і сказаць разам з ім:

МАЛАДЫ ФРОНТ НЕ СПЫНІЦЬ!

Ніл ГІЛЕВІЧ,
народны паэт Беларусі.
Анатоль ГРЫЦКЕВІЧ,
доктар гістарычных науک.

Рыгор БАРАДУЛІН,
народны паэт Беларусі.

Андрэй ДЫНЬКО,
шэф-рэдактар “Нашай Ніўы”.

Адам ГЛЁБУС,
пісьменнік, мастак, выдавец.

Уладзімер СОДАЛЬ,
літаратуразнаўца.

Алег ТРУСАУ,
кандыдат гістарычных науک.

Аляксандр МІЛІНКЕВІЧ,
лідэр дэмакратычных

сілай Беларусі.

Станіслаў ШУШКЕВІЧ,
першы кіраўнік

незалежнае Беларусі.

Вінцук ВЯЧОРКА,
старшыня БНФ.

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА,
старшыня АГП.

Сяргей КАЛЯКІН,
старшыня ПКБ.

Алесь АРАСТОВІЧ,

в. а. старшыні БСДП НГ.

Анатоль ЛЯУКОВІЧ,

в. а. старшыні БСДП НГ.

Уладзімер НАВАСЯД,

старшыня ПС і П.

Аляксандр БУХВОСТАУ,

старшыня БПП.

Валянціна МАТУСЕВІЧ,
сібра праўлення

Партыі Жанчын “Надзея”.

Перасльед моладзевых актыўістаў працягваеца

З траўня суд Савецкага раёну Менску пакараў штрафам на 937 тысяч рублёў актыўіста незарэгістраванай арганізацыі “Малады Фронт” Зымітра Хведарука. Яго абвінавацілі ў арганізацыі несанкцыянованага шэсцяці пасля заканчэння “Чарнобыльскага шляху”.

Міліцыянт Павал Казлоўскі патэлефанаваў Зымітру і запрасіў яго на размову ў аддзяленні міліцыі Савецкага раёну. Там праглядзелі аператарскую відэастужку, якую зрабілі пасля заканчэння акцыі 26 красавіка, калі людзі разыходзіліся.

Нагадаем, што ўдзельнікі акцыі рухаліся ад калпіцы, што на вуліцы Карагаянавай. Каля рэстарацыі “Макдоナルдс” съпецназаўцы пачалі выціскаць людзей у двары. Яны атачылі групу моладзі, у якой былі пераважна дзяячы, і началі іх зьбіваць. Шаснаццаць чалавек затрымлі і кінулі ў аўтобусы.

У судзе Савецкага раёну Менску Зыміцер Хведарук паведаміў Радыё Свабода: “Людзям, якія сабраліся на “Чарнобыльскі шлях”, трэба было неяк разыходзіцца пасля заканчэння мерапрыемства. Паколькі ўся тая мясцовасць была ў атакэнні съпецназу і съпецслужбаў, мы вырашылі арганізавана прайсці ад вуліцы Карагаянавай да прыпинку грамадзкага транспарту, каб не патрапіць ім у рукі. Цяпер мяне абвінавацілі ў арганізацыі несанкцыянованага шэсцяці. Пасля таго інцыдэнту каля “Макдоナルдсу”, калі затрыманыя людзі былі зьбітыя, улада хоча прадэмантравае шэсцьце — і яны нібыта дзейнічалі ў межах закону”.

Эта на першы арышт Зымітра Хведарука. Хлопец падлічыў, што (Працяг на стар. 7)

За "злоўжыванье свабодай слова"

14 мая рашэннем суда Сьветлагорскага раёну на журналіста незарэгістраванай сьветлагорскай газеты "Рэгіянальныя навіны" Кірылу Ксяндзова накладзены штраф у памеры 930 тысячаў рублёў (30 базавых велічыняў). Штраф накладзены паводле артыкулу 22.9 часткі 1 Адміністрацыйнага кодексу – "Парушэнне заканадаўства аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі". Пра гэта паведамляе служба маніторынгу Беларускай асацыяцыі журналістаў.

Абвінавачаныне грунтуецца на зьмесце артыкула Кірылы Ксяндзова "Яны ведаюць свае ролі" пра дзейнасць дэпутатаў мясцовых Саветаў і "Прэзідэнцтва ў спадчыну".

Матэрыял быў надрукаваны ў першым нумары газеты "Рэгіянальныя навіны" за сёлетні год.

Судзьдзя Ірына Алісейка палічыла, што гэтыя публікацыі зьневажаюць гонар і годнасць кірауніка дзяржавы А. Лукашэнкі і іншых дзяржчыноўнікаў, чые імёны там названы.

Хаця з часу публікацыі матэрыялаў да моманту складання адміністрацыйнага пратаколу прокуратурой Сьветлагорскага раёну прайшло больш за два месяцы, Ірына Алісейка вынесла рашэнне аштрафаваць Кірылу Ксяндзова за "злоўжыванье свабодай масавай інфармацыі".

Аўтар публікацыяў з прысудам нязгодны.

Між тым, як зьвяртаюць увагу юристы БАЖ, па-першае, сышоў тэрмін прыцягнення да адказнасці, і, па-другое, на момант учынення правапарушэння дзейнічай іншы Адміністрацыйны кодэкс, які інакш вызначаў склад правапарушэння і памер пакаранья.

Як заўважае намеснік старшыні БАЖ, юрист Андрэй Бастунец, застасца яшчэ пытаньне распаўсюду артыкулу 22.9 КоАП на дзейнасць выданняў накладам менш за 300 асобнікаў. На думку юриста, журналіст мае магчымасць абскардзіць рашэнне суда ў касацыйным парадку. А пакуль яно не ўступіла ў сілу, высновы рабіць рана.

Беларусь – у аўтсайдэрах па свабодзе прэсы

Праваабарончая арганізацыя «Freedom House» апублікавала штогадовую спрапавадзачу, прысьвечаную сітуацыі ў галіне свабоды прэсы ў сьвеце ў 2006 годзе. Як і ў мінулым гады, Беларусь аднесеная да ліку «несвабодных» краінаў і займае адно з апошніх месцаў у сьпісе 195 дзяржаваў сьвету. У сэсіи свабоды медыяў, паводле "Freedom House", з ліку 195 краінаў сьвету 74 – "свабодныя", 58 – "часткова свабодныя" і 63 – "несвабодныя". Найлепшая сітуацыя ў Фінляндыі і Ісландыі, а таксама ў Бельгіі, Даніі, Нарвегіі і Швецыі. Што да былых камуністычных краінаў і краінаў СНД, дык медыі найболей свабодныя ў Эстоніі, Чехіі, Літве, Латвіі і Славаччыне, а найменей свабодныя ў Туркменістане і Узбекістане.

У агульным съпісе Беларусь пастаўлена на 186-е месца. Горшыя за яе ў сэнсе свабоды слова і друку краіны – Паўночная Карэя, Туркменістан, Лівія, Куба, Бірма, Эрытрэя, Узбекістан, Зімбабвэ і Экватарыяльная Гвінея. У гэтых краінах, паводле "Freedom House", свабодныя медыі або ўвогуле не існуюць, або распаўсюджваюцца ў невялікіх маштабах.

Паводле спрапавадчы "Freedom House", беларускія ўлады пайшлі па шляху ня праста грубага закрыцця выданняў, але іх максімальная аблежаваныня нібыта ў рамках існуючага заканадаўства. "Freedom House" канстатуе, што ўлады ў Беларусі скрыстоўваюць дзяржаўную манаполію на друк і распаўсюджванье перыядычных выданняў.

"Усыльед за такімі краінамі, як Расея, беларускія ўлады спрабуюць кантроліраваць таксама і Інтэрнэт – апошнюю крыніцу незалежнай думкі. Паколькі дзяржаўная кампанія "Белтелекам" з'яўляеца манапалістам на рынку электронных медыяў, улады блякуюць некаторыя інтэрнэт-сторонкі ў моманты, асабліва істотныя для рэжыму, напрыклад, падчас выбараў", – паведамляеца ў сёлетній спрапавадчы "Freedom House" пра свабоду слова і друку ў сьвеце.

Без віны вінаватыя

(Пачатак на стар. 3)

адбылася сустрэча са старшынёй Валожынскага райвыканкаму, на якой абмеркаваная праграма па выпраўленыні, наколькі гэта магчыма, сітуацыі. На тэрыторыі санаторию-прафілакторию праведзены суботнік, частка съмецця і друзу вывезеная. Але ж трэба ўлічыць, што "Іслач" на дадзены момант згодна з рашэннем Вышэйшага гаспадарчага суда знаходзіцца пад судовым арыштам, таму пра належнае функцыянаваньне санаторию гаворка ня можа весціця ўвогуле. Спасылаецца Міністэрства на акт санітарнага абыследавання тэрыторыі санаторию-прафілакторию Менскім абласным цэнтрам гігіёны, эпідэміялогіі і грамадзкага задароўя, які падпісаны таксама ў красавіку. Пры тым, што "Іслач" – асобная гаспадарча-разліковая адзінка і частка заўвагаў датычыць непасрэдна яе кампетэнцыі. Нагадаем, што астаткавы кошт санаторна-хара комплексу складае прыблізна мільён ёўра і пакупнікоў на гэтую маёмысць больш чым дастатковая. Але, пэўна, існуе магчымасць набыцца гэты "салодкі кавалачак" значна танней. Для гэтага, як бач-

на, трэба закрыць судовым рашэннем грамадзкае аўяднаньне "БЛФ" і стварыць ліквідацыйную камісію. Аб чым, дарэчы, і просіць Міністэрства ўрахоўны суд Беларусі.

Такім чынам, усыльед за адабранынем у Саюза беларускіх пісменнікаў памяшкання, судовыя інстанцыі з'яўліся з апошнім легальным бастыёнем беларускага свабоднага слова і культуры, за "Беллітфонд". Прынамсі, юрыдычныя падставы для ліквідацыі грамадзкага аўяднання маюцца: трэバ пісьмовыя папярэджаны на працягу году.

На тэрміновым паседжанні Праўлення Беллітфонду было прынятае рашэнне хадайніца пра Верховным Судом а пераносе разгляду справы. Аднак судзьдзя Вярховнага Суда Валер Самалюк у хадайніцтве адмовіў і пачаў разгляд справы без прысутнасці прадстаўнікоў арганізацыі. Зной сьпешшка пра невыпадковасць якой мы ўжо казалі. Вынансенне прысуду судзьдзя перанёс на наступны дзень.

4 траўня разгляд справы заняў усяго дзесяць хвілінай. Судзьдзя Валер Самалюк зачытаў рашэнне, якім цалкам задаволіў пазоў Міністэрства юстыцыі аб ліквідацыі

грамадзкага аўяднання "Беларускі літаратурны фонд".

Кірауніцтва Беллітфонду да апошняга спадзявалася, што судовага паседжання без афіцыйных прадстаўнікоў грамадзкага аўяднання не адбудзеца. Але судзьдзя Валер Самалюк вырашыў разглядаць справу без адказчыкаў і абаронцаў, толькі ў прысутнасці прадстаўніка Міністэрства юстыцыі і пракурора. На першым паседжанні выслушалі прэтэнзіі Міністэрства і пракурора да Беллітфонду, на другім судзьдзя зачытаў рашэнне аб ліквідацыі. Як заявіў судзьдзя Валер Самалюк, рашэнне канчатковое — касацыйнае абскардзаньне і апратэставанье немагчымае.

Дырэктар Беллітфонду Алесь Данільчык лічыць, што парушаны артыкул 143 Грамадзянска-працэсualнага кодэксу пра тэрміны разгляду справы: "Будзем раіца з юристамі, ці маем мы нейкую магчымасць гэтае рашэнне абскардзіць".

Нагадаем, што грамадзкае аўяднаньне "Беллітфонд" было створанае ў 1992 годзе на базе беларускага аддзялення Літфонду СССР. Арганізацыю афіцыйна зарэгістравалі ў Міністэрстве юстыцыі 23 красавіка 1992 году, двойчы яна праходзіла перарэгістрацыю, прычым апошні раз – летас...

Перасьлед моладзевых актыўістаў працягваецца

(Пачатак на стар. 5)

трапляў за краты турмы на Акрэсьціна пяць разоў. Ён не выключае, што міліцыянты дніамі затрымаюць яшчэ некалькіх чалавек, асобы якіх яны высывяляюць.

10 траўня моладзевага актыўіста з Баранавічаў Яраслава Грышчэню выклікалі ў мясцовую міліцыю, дзе яму паведамілі пра завядзенне супраць яго крымінальнай справы паводле 193-га артыкулу Крымінальнага кодэкса. Гэта ўдзел у незарэгістраванай арганізацыі, за што юнаку пагражае да 3 гадоў пазбяўлення волі. 11 траўня Яраслава Грышчэню выклікалі на допыт.

Актыўіст нагадаў, што 20 красавіка яго прымусілі напісаць заяву аб выхадзе з Маладога Фронту і заяўлі, што праверку прыпыняюць. Цяпер завядзенне справы патлумачылі тым, што "паводле апошніх звестак ён не спыніў дзеянасці ў апазыцыі".

"Улада баіцца Маладога Фронту як сілы, якая рэальная можа змагацца за Бацькаўшчыну", – пракаментаў завядзенне справы Яраславу Грышчэню, якога летасць выключылі з вучэльні за ўдзел у акцыях пратэсту супраць вынікаў презідэнцкіх выбараў.

Моладзевы актыўіст Павел Красоўскі паведаміў Радыё Свабода, што съледчы Жодзінскай гарадзкой праクуратуры Васіль падчас допыту цікавіўся ягонай дзеянасцю ў незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт. Съледчы таксама распытваў Красоўскую пра актыўістаў Маладога Фронту Насту Азарку, Дзяніса Карнова і Івана Шылы.

Павал Красоўскі паведаміў, што адмовіўся съведчыць супраць сябе,

а таксама нічога не паведаміў пра сваіх паплечнікаў.

7 траўня супрацоўнікі КДБ ўзялі вусныя тлумачэнні ад студэнта курсу Гарадзенскага медычнага ўніверсітету Андрэя Фаміна. Кадэбістай зацікавіла, чаму ў публікацыях на шэрагу інтэрнэт-сайтаў гарадзенскага студэнта называюць "актыўістам Маладога Фронту".

– Проста з заняткаў мяне выклікаў да сябе ў кабінет намеснік дэкана Уладзімір Клімович, – расказаў Андрэй Фамін. – Там ужо сядзелі двое супрацоўнікаў КДБ, якіх я наглядна ведаю па маіх ранейшых допытах у справе Маладога Фронту. Яны паказалі некалькі раздрукавак з інтэрнэту, у прыватнасці, з сайта svaboda.org і mfront.net, дзе мяне называлі "актыўістам Маладога Фронту" і запатрабавалі тлумачэнняў з гэтай нагоды. Натуральна, я адказаў, што тлумачыца з гэтай нагоды павінны аўтары публікацыяў, а я ня.

У Андрэя стварылася ўражанне, што гэтая праблема ня надта і цікавіла ягоных суразмоўцаў. Ва ўсякім разе яны ня акцэнтавалі на гэтым увагу, не вялі пратаколу. Размова, якая працягвалася 50 хвілінай, на думку Андрэя нагадвала нейкі абмен думкамі па актуальных праблемах.

– Яны у мяне, напрыклад, запыталі, чаму "Мы" такія радыкальныя адносна мовы, чаму "Мы" хочам, каб усё было выключна па-беларуску. Пры гэтым запыталі, чаму б у моінай палітыцы ня ўзяць за прыклад "галандскі варыяント", пры якім нібыта раўнапраўна выкарыстоўваюцца адразу некалькі мовай...

Цікавіла іх таксама, чаму "Мы" так часта апелюем да таго стара-

жытнай зявы, як Вялікае Княства Літоўскае... Я, у сваю чаргу, пацікавіўся, як яны ставяцца да зынішчэння гістарычнага цэнтра Гродні, якое зараз праводзяць гарыканкам і аблыванкам.

Падчас размовы Андрэю Фаміну паказалі сьпіс сяброў Цэнтральнай Рады Маладога Фронту і спыталі, ці ведае ён каго-небудзь з гэтага сьпісу. Пачуўшы адмоўны адказ, адзін з суразмоўцаў узгадаў, што ў інтэрнэце разьмешчана дастаткова матэрыялаў, каб праکуратура магла зацікавіцца асобай Фаміна як актыўістам Маладога Фронту.

На думку Андрэя гэты "візіт" супрацоўніку КДБ да яго меў за мэту прыстрашыць яго і ягоных сяброў. Уладам вельмі карціць нейтралізаваць актыўісту ў Гародні, лічыць Андрэй Фамін, як паведаміла rphonia.promedia.by

Як стала вядома ПЦ "Вясна", у Салігорску завяршыўся допыт 16 гадовага моладзевага актыўіста Івана Шылы па справе, узбуджанай Менскай абласной праукратурай 10 траўня па артыкуле 193. 1 Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь. Іван Шыла быў дапытаны ў якасці падазраваемага ў дзеянасці да дзеянасці незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт. Допыт праводзіў прауктор па важнейшых спраўах Менскай абласной праукратуры Вітольд Аляксееў у прысутнасці адваката, законнага прадстаўніка Івана Шылы – бацькі і сацыяльнага педагога. Съледчы цікавіўся адносна сяброўства юнака ў Маладым Фронце, выконваемых у арганізацыі функцыях, а таксама задаваў пытанні пра тое, ці знаёмы асабіста з Настай Палажанкай, Зымітром Хведаруком, Алегам Корбанам, Аляксеем Янушэўскім і Барысам Гарэцкім. Пытанні тычыліся таксама стасункаў з актыўістамі Красоўскім і Азаркай. Прауктор задаваў пытанні адносна ўдзелу Івана Шылы ў "Чарнобыльскім шляху-2007", нягледзячы нават на тое, што акцыя была дазволеная ўладамі сталіцы.

Съледчы таксама спрабаваў дапытваць у якасці съведкі таксама і бацьку Івана Шылы, але той адмовіўся адказваць на падставе артыкулу 27 Канстытуцыі Беларусі (права на съведчыць супраць сябе і сваіх блізкіх). Як стала вядома, сёння на кватэры, дзе пражывае Іван Шыла, па рашэнні прауктора будзе праведзены вобыск.

Пакуль цяжка вызначыць, як будуць разъвівацца падзеі далей. Але праваабаронцы "Вясны" лічаць, што пад пагрозай узбуджэння крымінальных спраў па артыкуле 193-1 КК, знаходзіцца таксама яшчэ некаторыя моладзевые актыўісты. Найболей у гэтай спраўе праваабаронцаў непакоіць той факт, што ўлады пры ўзбуджэнні крымінальных спраў не зважаюць нават на непаўнагадовасць падазраваных.

10 траўня беларускія студэнты правялі акцыю пратэсту каля Міністэрства адукацыі супраць намераў уладаў скасаваць усе ільготы.

"...Да будзе ізъвержан ад съяшчэннага чыну"

Праваслаўны суд забараніў служэнне съятару Аляксандру Шрамко за ўдзел у кампаніі за перагляд закону «Пра свабоду сумленьня», он-лайн канфэрэнцыю ў «Нашай Ніве» і вядзенне лайвджорналу

10 траўня прашло паседжанье царкоўнага суда, які разглядаў справу клірыка Свята-Пакроўскай царквы Менску Аляксандра Шрамко. Па словаах а.Аляксандра суд больш нагадваў сабой нейкі трывалы, не было ніякіх судовых працэдураў, пытаньняў. Быў проста зачытана вердыкт: забараніць служэнні і адправіць за штат. Аднак рашэнне царкоўнага суда мае не канчатковы, а толькі рэкамендацыйны характар, апошнія слова застаецца за мітрапалітам Філарэтам.

Найперш съятару Шрамко ставіца ў віну ўдзел у прэс-канфэрэнцыі ў пратэстанцкай царкве «Новае жыццё», якая адбылася 25 красавіка. На ёй съятар выказаў сваё негатыўнае меркаваньне адносна закону «Аб свабодзе сумленьня». У прыватнасці, Шрамко заявіў, што найчасцей закон абмяжоўвае цэрквы, якія актыўна разъвіваюцца, жадаюць змаймца місіянерскай дзейнасцю ды пашыраць свой уплыў у грамадстве.

Практычна адразу пасля гэтай канфэрэнцыі айца Аляксандра запрасіў да сябе на прыём начальнік аддзелу па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў з апарату ўпраўлівания па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Аляксандар Калінаў. Чыноўнік прызнаўся, што ўпершыню бачыць праваслаўнага съятара, які выступае супраць гэтага закона. Шрамко лічыць, што рашэнне склікаць царкоўны суд магло прыматацца і праз гэты візіт да Калінава.

Шрамку закідалі, што ўдзел у такой канфэрэнцыі праваслаўнага бачошкі павышае статус царквы «Новае жыццё», якую признаюць нават ня ўсе іншыя.

Яшчэ адным пунктам адвінаванчыня Аляксандра Шрамко стаў ягоны ўдзел у онлайн-канфэрэнцыі на сайце газеты «Наша Ніва». Так, царкоўны суд зачытаў урывак з яе, дзе айцец кажа пра ўдзел мітрапаліта БПЦ у інаугурацыі Лукашэнкі: «Пажаданыне мітрапаліта Філарэта гэта, можна сказаць, звычайная справа, калі галава галоўнай канфесіі выказвае пратакольную падтрымку існуючаму прэзідэнту. Калі б да ўлады прыйшоў Зянон Пазняк, у мітрапаліта Філарэта знайшліся б добрыя слова і для яго». На думку суда, гэтае выказваньне абражаеть улады Філарэта.

У віну таксама ставіца публіцыстычны артыкул «Кредыт вычарпаны» на сайце «Царква», а таксама «анекдоты», то бок прытчы, якія айцец рэгулярна зъмяшчае ў сваім блогу. Варта адзначыць, што яшчэ 15 верасьня 2006 году епархіяльная рада з ўдзелам мітрапаліта вынесла папярэдзянне айцу Шрамко, а таксама забараніла без дазволу епіскапа змаймца публіцыстычнай дзейнасцю і заклікала зачыніць уласны сайт. У выпадку непадпрадкаўнання было сказана, што Шрамко пайстаяне перад царкоўным судом. Так урэшце і сталася.

На царкоўным судзе было адзначана, што айцец Шрамко парушыў наступны канон Апостальскай цар-

квы: прасытарты без дазволу епіскапа нічога не зъдзяйсняюць. З гэтага вынікае: «Прасытарт у клятвапраступленні ablіchоны, да будзе ізъвержан ад съяшчэннага чыну».

Пакуль што ў айца Аляксандра захоўваецца статус-кво, ён працягвае ладзіць службу. Усё будзе залежаць ад рашэння мітрапаліта Філарэта. Сам Шрамко ня хоча прагназаваць, што зробіць уладыка. «Шмат хто кажа, што Філарэт можа і апраўдаць мяне, даўшы апошні шанец, калі я, натуральна, пакаюся ў сваіх памылках, можа, — не. Цяжка казаць, калі будзе прынятае рашэнне, ці заўтра, ці праз некалькі месяцаў, ад мяне тут ужо нічога не залежыць», — кажа съятар.

Аляксандар Шрамко пакуль ня ведае, чым зойміца, калі ўсё-такі будзе прынятае рашэнне пра забарону служэння. Па адукацыі ён фізік, працаваў у школе, разносіў газеты, быў дворнікам. У іншыя праваслаўныя юрысдыкцыі ці ва ўніяцтва Шрамко пераходзіць не зъбіраецца, бо ня бачыць у гэтым сэнсу.

Съятар Аляксандар Шрамко маю сваю пазіцыю адносна царкоўнага, палітычнага, грамадзкага, культурнага жыцця краіны, ён прыхільна ставіца да беларушчыны. У сярэдзіне 1990-ых ён быў першым менскім съятаром, які пачаў ладзіць набажэнствы на беларускай мове. Ягоныя правіны зводзяцца да актыўнай камунікацыі з незалежным грамадзтвам. Як бачым, беларускі экзархат Расейскай праваслаўнай царквы ня можа гэтага прыняць.

Нацыянальны бясьпецы пагражает... съятар

Як стала вядома Хрысьціянскому Праваабарончаму Дому, з Беларусі быў высланы замежны служыцель, хрысьціянін, грамадзянін ЗША Дэ́кер Трэ́віс Тодд. Фармальна прычынай высылкі стала рашэнне органаў унутраных справаў аб ануляваньні дазволу на часоваяе пражыванье сп. Тодда ў Рэспубліцы Беларусь. У пастанове аб ануляваньні рашэння на часоваяе пражыванье ад 14 сакавіка 2007 году адзначана: "...была атрыманая інфармацыя з Дэпартаменту па грамадзянству і міграцыі МУС Рэспублікі Беларусь за выходзячым №40/15c ад 28.02.2007 г. у адносінах да вышэйназванага замежніка аб тым, што ён мае дачыненне да дзейнасці накіраванай на нанясенне шкоды нацыянальнай бясьпецы Рэспублікі Беларусь". Пры гэтым не сказана, якія менавіта дзеяньні замежнага грамадзяніна

кваліфікаваныя як пагроза нацыянальнай бясьпецы.

Грамадзянін ЗША Дэ́кер Трэ́віс Тодд працаваў у адной з грамадзкіх дабрачынных арганізаціяў, ён наведваў пратэстанцкую царкву ў Менску.

Гэты выпадак з'яўляецца адным з дзясятку падобных, якія мелі месца ў апошні час. Працэс высылкі замежных грамадзянінай набывае ў Беларусі шырокі маштаб. Фармулёўка, з якой служыцеляў прымушаюць выязджаць з Беларусі, часьцей за ўсё ўтрымлівае слова "пагроза нацыянальнай бясьпецы" і засноўваецца на няяснай інфармацыі з органаў дзяржаўнай бясьпекі.

Падчас нядайней прэс-канфэрэнцыі прысьвяченай пачатку кампаніі "У абарону правоу на свабоду сумленьня" пастар менскай "Царквы

Ісуса Хрыста" Барыс Чарнаглаз адзначыў, што зараз у Беларусі многія служыцелі знаходзяцца пад цікам съпецслужбаў і пагрозай дэпартациі:

— Я не могу называць іх імёны, таму што гэтыя людзі ўжо знаходзяцца пад цікам органаў дзяржаўнай бясьпекі. Гэта мае сябры, мае браты ў Хрысьці, якіх запрашалі ў пашпартна-візывой службы, ладзілі ім незапланаваныя сустэрэзы з супрацоўнікамі органаў дзяржбясьпекі. Пры гэтым супрацоўнікі КДБ не прадстаўляючыся аказвалі моцны ціск на служыцеляў. Хутчэй за ўсё, такіх людзей сотні. Гэта людзі, чые жыцці былі зьмененыя. Гэта абшчыны, якія гэтыя служыцелі стварылі тут, на беларускай зямлі. І гэтая дзейнасць сёння кваліфікуюцца як пагроза нацыянальнай бясьпецы.